

Сборник съдебна практика

ЗАКЛЮЧЕНИЕ НА ГЕНЕРАЛНИЯ АДВОКАТ

A. RANTOS

представено на 17 ноември 2022 година¹

Дело C-628/21

ТВ

в присъствието на:

Castorama Polska Sp. z o.o.,

„Knor“ Sp. z o.o.

(Преюдициално запитване, отправено от Sąd Okręgowy w Warszawie (Окръжен съд Варшава, Полша)

„Преюдициално запитване — Сближаване на законодателствата — Директива 2004/48/ЕО — Спазване на правата върху интелектуална собственост — Член 4 — Лица, които имат право да подадат заявление за прилагане на мерките, процедурите и средствата за защита — Член 8, параграф 1 — Производство за нарушаване на право върху интелектуална собственост — Продажба на стоки, обект на нарушение — Авторско право и сродни права — Право на заявителя на информация за произхода и мрежите за разпространение на стоките — Необходимост или липса на необходимост заявителят да докаже, че е притежател на правото върху интелектуална собственост“

I. Въведение

1. Дружество извършва продажби на репродукции на графични изображения без съгласието на лицето, което твърди, че е автор на тези изображения. Въпросното лице започва съдебно производството за нарушаване на право върху интелектуална собственост на основание член 8, параграф 1 от Директива 2004/48/ЕО², който установява средство, предназначено да гарантира ефективната защита на интелектуалната собственост³. Трябва ли това лице да докаже, че е притежател на разглежданото право върху интелектуална собственост, или е достатъчно да докаже вероятността да е притежател на това право? По същество това е въпросът, поставен от Sąd Okręgowy w Warszawie (Окръжен съд Варшава, Полша).

¹ Език на оригиналния текст: френски.

² Директива на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 година относно упражняването на права върху интелектуалната собственост (ОВ L 157, 2004 г., стр. 45 и поправка в ОВ L 195, 2004 г., стр. 16; Специално издание на български език, 2007 г., глава 17, том 2, стр. 56). Относно тази директива, вж. *Petillion, F., Heirwegh, A., Genesis, Adoption and Application of European Directive 2004/48/EC.* — In: *Enforcement of Intellectual Property Rights in the EU Member States.*, Petillion, F. (ed.), Intersentia, Anvers: 2019, p. 1—48.

³ Вж. заключението на генерален адвокат Cruz Villalón по дело *Coty Germany (C-580/13, EU:C:2015:243, т. 24)*.

2. По настоящото дело Съдът ще трябва да разгледа с оглед на практиката си степента на доказване, изисквана в рамките на искане за предоставяне на данни относно произхода и мрежите за разпространение на стоките или услугите на основание на правото на информация, предвидено в член 8, параграф 1 от Директива 2004/48. За да се отговори на поставения въпрос, следва да се претеглят, от една страна, правото на информация, което имат притежателите на интелектуална собственост, и от друга страна, защитата на ответника срещу злоупотреба с това право.

II. Правна уредба

A. Правото на Съюза

3. Съгласно съображения 10 и 17 от Директива 2004/48:

„(10) Настоящата директива има за цел да сближи законодателните системи, за да се гарантира висока, равностойна и еднаква степен на закрила [на интелектуалната собственост] във вътрешния пазар.

[...]

(17) Мерките, процедурите и средствата за защита, предвидени в настоящата директива, следва да се определят във всеки случай по такъв начин, че надлежно да се отчитат специфичните особености на случая, вкл[ю]чително специфичните характеристики на всяко право върху интелектуална собственост, а когато е уместно, умишленият или непредумишленият характер на нарушението“.

4. Член 1 от тази директива, озаглавен „Предмет“, гласи:

„Настоящата директива се отнася за мерките, процедурите и средствата за защита, които са необходими за гарантиране спазването на правата върху интелектуална собственост. [...]“.

5. Глава II от посочената директива, озаглавена „Мерки, процедури и средства за защита“, включва членове 3—15. Съгласно член 3 от същата директива, озаглавен „Общо задължение“:

„1. Държавите членки предвиждат мерки, процедури и средства [за защита], които са необходими за гарантиране [спазването] на права[та] върху интелектуалната собственост, обхванати от настоящата директива. Тези мерки, процедури и средства за защита са лоялни и справедливи и не могат да бъдат ненужно сложни или скъпи, нито да са свързани с неразумни срокове или с неоправдани забавяния.

2. Също така тези мерки, процедури и средства за защита са ефективни, пропорционални и разубеждаващи и се прилагат по начин, чрез който се избягва създаването на препятствия пред законната търговия и се предвиждат предпазни механизми срещу злоупотреба с тях“.

6. Член 4 от Директива 2004/48, озаглавен „Лица, които имат право да подадат заявление за прилагане на мерките, процедурите и средствата за защита“, предвижда:

„Държавите членки признават следните лица като такива, които имат право да търсят прилагане на тези мерки, процедури и средства за защита, посочени в настоящата глава:

- а) притежателите на права върху интелектуалната собственост в съответствие с разпоредбите на приложимото законодателство;
- б) всички други лица, на които официално е разрешено да ползват тези права, по-специално притежатели на лицензии, в съответствие с разпоредбите на приложимото законодателство;
- в) органите за управление на колективните права върху интелектуалната собственост, които са редовно признати като лица, имащи правото да представляват притежатели на права върху интелектуална собственост, доколкото се разрешава от приложимото законодателство и в съответствие с неговите разпоредби;
- г) органи за професионална защита, които са редовно признати като лица, имащи правото да представляват притежатели на права върху интелектуална собственост, доколкото се разрешава от приложимото законодателство и в съответствие с разпоредбите на приложимото законодателство“.

7. Член 8 от тази директива, озаглавен „Право на информация“, гласи в параграфи 1 и 2:

„1. Държавите членки гарантират, че във връзка с производството за нарушаване на право върху интелектуална собственост и в отговор на основателно и пропорционално искане на предявителя компетентните съдебни органи могат да постановят информацията за произхода и мрежите за разпространение на стоките или услугите, с които се нарушава правото върху интелектуална собственост, да се предостави от нарушителя и/или от всеки друг, за когото:

- а) е установено, че притежава в търговски мащаб стоките, обект на нарушението;
- б) е установено, че използва в търговски мащаб услугите, обект на нарушението;
- в) е установено, че в търговски мащаб оказва услугите, използвани за действията по извършване на нарушение,
или
- г) е посочено от лицето, посочено в букви а), б) или в), като участващо в изработването, производството или разпространението на стоките или предоставянето на услугите.

2. Информацията, посочена в алинея 1, съдържа съответно:

- а) имената и адресите на производителите, фабрикантите, разпространителите, доставчиците и други предишни държатели на стоките или услугите, както и предполагаемите търговци на едро и дребно;

б) сведения за количествата изработени, произведени, доставени, получени или поръчани, както и получената цена за въпросните стоки или услуги“.

Б. Полското право

8. Член 278 от Ustawa — Kodeks postępowania cywilnego (Закон за приемане на граждански процесуален кодекс) от 17 ноември 1964 г. в редакцията си, приложима към спора в главното производство⁴ (наричан по-нататък „Гражданският процесуален кодекс“), гласи в параграф 1:

„Когато са необходими специализирани познания, съдът може да поиска заключение от едно или повече вещи лица, след като изслуша исканията на страните относно броя и избора на вещите лица“.

9. Член 479⁸⁹ от този кодекс предвижда:

„1. Разпоредбите на настоящия раздел се прилагат по отношение на дела, свързани със закрилата на авторското право и сродните му права, със закрилата на правата върху индустриална собственост и защитата на други права, отнасящи се до нематериални блага (дела за интелектуална собственост).

2. За дела за интелектуална собственост по смисъла на настоящия раздел се считат и делата, отнасящи се до:

1) предотвратяването и борбата с нелоялната конкуренция [...];“.

10. Член 479¹¹² от посочения кодекс предвижда:

„Разпоредбите, отнасящи се до задълженото да предостави информацията лице, се прилагат за всяко лице, включително ответника, което разполага с информацията по член 479¹¹³ или има достъп до нея“.

11. Член 479¹¹³, параграфи 1 и 2 от същия кодекс гласи:

„1. По искане на притежателя на правото, ако той докаже вероятността да са налице обстоятелства, характеризиращи нарушаване на право върху интелектуална собственост, преди да образува производство за това нарушение на правото или в хода на такова производство до закриването на съдебното заседание пред първата инстанция, съдът може да прикани нарушителя да предостави информацията за произхода и мрежите за разпространение на стоките или услугите, когато това е необходимо за иска на притежателя на правото.

2. Когато искането за предоставяне на информация на съда е направено преди образуването на производството за нарушаване на правото върху интелектуална собственост, това производство трябва да бъде образувано не по-късно от един месец от датата на изпълнение на определението по искането за предоставяне на информация“.

⁴ Dz. U. 2020 г., позиция 1575.

III. Спорът в главното производство, преюдициалните въпроси и производството пред Съда

12. ТВ е физическо лице, което чрез своите интернет магазини продава декоративни стоки. В рамките на своята икономическа дейност тя продава машинно произведени от нея репродукции на картини, представляващи несложна графика в ограничен брой цветове, геометрични фигури и кратки текстове. В това отношение картините А, В и С (наричани по-нататък „разглежданите репродукции“) съдържат съответно следните изречения: „Mój dom moje zasady“ („В моя дом аз определям правилата“); „Nie ma ludzi idealnych a jednak jestem“ („Не съществуват свършени хора, но все пак аз съм един от тях“) и „W naszym domu рано słyhać tupot małych stopek Zawsze pachnie pysznym ciastem. Mamу duzo obowiazków, mnóstwo zabawy i miłości“ („При нас сутрин се чува шумът от малки крачета. Винаги се носи аромат на вкусен сладкиш. Имаме много задължения, удоволствие и любов“). ТВ се представя като автор на картините, чиито репродукции произвежда, които според нея са произведения по смисъла на авторското право.

13. Точни копия на картини А и В, доставяни от „Knor“ Sp. z o.o. (наричано по-нататък „Knor“), се продават без съгласието на ТВ във физическите магазини и в интернет магазина на Castorama Polska Sp. z o.o. (наричано по-нататък „Castorama“). Що се отнася до тези картини, нито на репродукциите на ТВ, нито на тези, които предлага Castorama, е поставено означение относно авторството или произхода им. Castorama продава и репродукции, доставяни от Knor, които съдържат идентичен текст като този на картина С, но с някои разлики в графичното изображение и шрифта. На 13 октомври 2020 г. ТВ отправя покана до Castorama да преустанови нарушенията на имуществените и неимуществените авторски права върху нейните творчески произведения, които това дружество продава без съгласието ѝ.

14. На 15 декември 2020 г. ТВ сезира Sąd Okręgowy w Warszawie (Окръжен съд Варшава), запитващата юрисдикция, на основание член 479¹¹³ от Гражданския процесуален кодекс. В рамките на това производство тя иска от Castorama и от Knor да ѝ предоставят свързана с разглежданите репродукции информация за разпространителските мрежи, както и за количеството получени и поръчани стоки, пълен списък на доставчиците, датата на пускането на стоките в продажба във физическите магазини и в интернет магазина на Castorama и техните количества, получената от продажбата на стоките цена с разбивка на продажбите във физическите магазини и по интернет. ТВ се позовава на имуществените и неимуществените си права върху разглежданите репродукции и посочва, че исканата информация е необходима, за да предяви иск за нарушение на авторските ѝ права и евентуално на иск за обезщетение поради нелоялна конкуренция.

15. Castorama настоява това искане за предоставяне на информация да бъде отхвърлено, а при условията на евентуалност — да се издаде съдебно решение с възможно най-малък обхват, ограничен единствено до произведенията по смисъла на авторското право, като оспорва самата възможност разглежданите репродукции да имат качеството „произведения“. Дружеството се позовава и на защитата на търговската тайна и освен това изтъква, че ТВ не е доказала, че притежава имуществени авторски права върху тези репродукции. Според Castorama духовните произведения, до които се отнася искането на ТВ, не са оригинални и тя не е доказала, че е изпълнено изискването за новост. Уважаването на това искане щяло да доведе до предоставянето на авторскоправна закрила на идеи и концепции, тъй като разглежданите репродукции били част от модерната тенденция на т.нар. „опростени мотивационни графики“ с банални текстове. Освен това

Castorama смята, че всички графични елементи на разглежданите репродукции са банални и повторяеми и не се отличават с нищо оригинално в областта на композицията, цветовете, използваните шрифтове от останалите предлагани на пазара картини.

16. В отговор на тези доводи ТВ не представя доказателства, с които да се установи съществуването на право на интелектуална собственост върху разглежданите репродукции, позовавайки се на необходимост от специализирани познания (чрез експертиза от вещо лице) в областта на графиката и дизайна. Доказателствата, които тя представя в искането си от 15 декември 2020 г., представляват разпечатки от страници на продавани изделия в нейните интернет магазини и фактури за продажби, считано от 2014 г., както и разпечатки, извлечени от страниците на уебсайтовете на Castorama, и фактури за закупуване на картини от интернет магазина му.

17. При разглеждането на искането на ТВ запитващата юрисдикция си поставя въпрос относно тълкуването, което следва да се даде на член 8, параграф 1 от Директива 2004/48, по-специално относно това дали е необходимо да се докаже правното естество на благото, за което се отнася искането за предоставяне на информация, или само да докаже неговата вероятност, като се има предвид, че членове 6 и 7 от тази директива използват различни формулировки и че член 4 от посочената директива се отнася до „притежателите на права върху интелектуална собственост“. Съмненията на тази юрисдикция се отнасят и до възможността за прилагане на различна степен на доказване с оглед на статута на разглежданите репродукции, а именно дали става въпрос за произведения, а оттам и до процесуалната легитимация на ТВ.

18. Запитващата юрисдикция отбелязва, че член 479¹¹³ от Гражданския процесуален кодекс транспонира член 8 от Директива 2004/48 и че член 479⁸⁹ от този кодекс при определянето на обхвата на делата за интелектуална собственост посочва в своя параграф 2, точка 1 делата, отнасящи се до „предотвратяването и борбата с нелоялната конкуренция“. Като се позовава на съображение 13 от въпросната директива⁵, тази юрисдикция подчертава, че за целите на настоящото дело, макар полската съдебна практика все още да не дава еднозначен отговор на този въпрос, тя възприема тълкуването, че националното право е разширило за вътрешни цели прилагането на посочената директива по отношение на актовете на нелоялна конкуренция, състоящи се в създаването на точни копия на продуктите, дори те да не са предмет на изключителни права като правата, каквито би имал притежателят на авторско право. Предвид тези обстоятелства, що се отнася до частта от искането, свързано с картините А и В, няма проблем с тълкуването на правото на Съюза, тъй като ТВ е представила доказателство, че Castorama продава репродукции, които са точни копия на нейните картини.

19. Произнасянето по искането във връзка с картина С обаче налага тълкуване на правото на Съюза, тъй като продаваната от Castorama репродукция не представлява точно копие на тази картина, а именно възпроизведен е текстът и е запазено разположението му на страницата, но са използвани различни графични елементи и различни по вид шрифтове. Според полската съдебна практика, която съвпада с тази на Съда⁶, сезираната юрисдикция

⁵ Това съображение гласи, че „[н]еобходимо е приложното поле на настоящата директива да се определи във възможно най-широк мащаб, за да се обхванат всички права върху интелектуална собственост, регулирани от разпоредбите на Общността в тази област, и/или от националното законодателство на съответната държава членка. Независимо от това, такова изискване не засяга възможността за разширяване на разпоредбите на настоящата директива за вътрешни цели от страна на държавите членки, желаещи това, за да се включат актове, които не включват нелоялна конкуренция, включително пиратски копия или подобни действия“.

⁶ Решение от 16 юли 2009 г., Infopaq International (C-5/08, EU:C:2009:465).

трябва да изследва творческите характеристики на дадено произведение. В това отношение според запитващата юрисдикция, когато по делото е налице сложна фактическа обстановка, така че не е достатъчен само опитът на съдията, ще е необходимо експертно заключение по този въпрос, като по правило тежестта на доказване и тежестта да се поиска назначаването на експертиза се носи от ищеца.

20. Полските юристи застъпвали две противоположни становища относно тълкуването на член 479¹¹³ от Гражданския процесуален кодекс, като приемат или че е необходимо заявителят да докаже по несъмнен начин, че е притежател на разглежданото право върху интелектуална собственост, или че е необходимо той да докаже не нарушаването на защитаваните права, а само вероятността от такова нарушаване, тъй като искането за предоставяне на информация по член 8, параграф 1 от Директивата може да се насочи и срещу трето лице.

21. Запитващата юрисдикция посочва, че според нея член 8, параграф 1 от Директива 2004/48, във връзка с член 4 от същата, трябва да се тълкува в смисъл, че се отнася до мярка за защита на права върху интелектуална собственост, която се прилага само ако е установено притежанието на правото върху интелектуална собственост и не е достатъчно да се докаже само вероятността мярката да се отнася до съществуващо право върху интелектуална собственост, тъй като е необходимо да се представи доказателство за това обстоятелство, по-специално в хипотезата, при която искането за предоставяне на информация за произхода и мрежите за разпространение на стоките или услугите предхожда предявяването на искания за обезщетение във връзка с нарушението на права върху интелектуална собственост.

22. При тези обстоятелства Sąd Okręgowy w Warszawie (Окръжен съд Варшава) решава да спре производството и да отправи до Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Трябва ли член 8, параграф 1 във връзка с член 4 [...] от Директива [2004/48] да се тълкува в смисъл, че се отнася до мярка за защита на права върху интелектуална собственост, чието прилагане може да се иска само когато в същото или в друго производство е установено, че поискалото мярката лице притежава право върху интелектуална собственост?

– При отрицателен отговор на [първия преюдициален въпрос]:

2) Трябва ли член 8, параграф 1 във връзка с член 4 [...] от Директива [2004/48] да се тълкува в смисъл, че е достатъчно да се докаже вероятността мярката да се отнася до съществуващо право върху интелектуална собственост, а не се изисква пълно доказване на този факт, в частност в случай че искането за предоставяне на информация за произхода и мрежите за разпространение на стоките или услугите предхожда предявяването на искания за обезщетение във връзка с нарушението на права върху интелектуална собственост?“.

23. Писмени становища представят Castorama, полското и австрийското правителство, както и Европейската комисия.

IV. Анализ

A. По допустимостта на преюдициалното запитване

24. В писменото си становище австрийското правителство изразява съмнения относно допустимостта на преюдициалното запитване. Това правителство изтъква, че квалификацията „произведения“ по отношение на разглежданите репродукции трябва да се разглежда като правен въпрос в рамките на спора по главното производство. В това отношение запитващата юрисдикция разполагала с тези репродукции, поради което тяхното представяне и специфичен замисъл били очевидни и неоспорвани. При това положение отговорът на въпроса за степента на доказване, която следва да се приложи в рамките на член 8 от Директива 2004/48, не бил необходим за решаването на този спор.

25. Съгласно постоянната практика на Съда само националният съд, който е сезиран със спора и трябва да поеме отговорността за последващото му съдебно решаване, може да прецени — предвид особеностите на делото — както необходимостта от преюдициално решение, за да може да се произнесе, така и релевантността на въпросите, които поставя на Съда. От това следва, че въпросите, които се отнасят до правото на Съюза, по презумпция са релевантни. Съдът може да откаже да се произнесе по отправеното от национална юрисдикция преюдициално запитване само когато е съвсем очевидно, че исканото тълкуване на правото на Съюза няма никаква връзка с действителността или с предмета на спора в главното производство, когато проблемът е от хипотетично естество или когато Съдът не разполага с необходимите данни от фактическа и правна страна, за да бъде полезен с отговора на поставените му въпроси⁷.

26. В случая запитващата юрисдикция посочва, че картина С не е била предмет на точно копие. В това отношение тя трябвало да разгледа творческите характеристики на дадено произведение. Според тази юрисдикция, когато по делото е налице сложна фактическа обстановка и не е достатъчен само опитът на съдията, ще е необходимо експертно заключение по този въпрос. От друга страна, ТВ не е представила доказателства, с които да докаже съществуването на право на интелектуална собственост, позовавайки се на необходимост от специализирани познания, изискващи експертиза. При това положение запитващата юрисдикция иска да установи дали член 8, параграф 1 от Директива 2004/48 трябва да се тълкува в смисъл, че се отнася до мярка за защита на правата върху интелектуална собственост, която се предоставя само ако нарушаването на правото на собственост на притежателя е доказано, когато при липсата на специализирани познания съответната национална юрисдикция не е в състояние да извърши самостоятелна преценка без помощта на вещо лице. Ако това е така, искането на ТВ за предоставяне на информация би трябвало да се отхвърли, ако не се проведе производство по събиране на доказателства, в което заявителят трябва да играе активна роля при доказването.

27. С оглед на този юридически и фактически контекст, в който запитващата юрисдикция посочва, че преюдициално решение ѝ е необходимо, за да може да се произнесе по делото, не е очевидно, че исканото тълкуване няма никаква връзка със спора по главното производство или че поставеният проблем е хипотетичен. При тези условия смятам, че настоящото преюдициално запитване е допустимо.

⁷ Вж. решение от 6 октомври 2022 г., HV (Временно отнемане на правото на управление) (C-266/21, EU:C:2022:754, т. 21 и цитираната съдебна практика).

Б. По същество

28. С двата си преюдициални въпроса, които следва да се разгледат заедно, по същество запитващата юрисдикция иска да се установи дали член 8, параграф 1 от Директива 2004/48 трябва да се тълкува в смисъл, че във връзка с производството за нарушаване на право върху интелектуална собственост заявителят трябва да докаже, че е притежател на разглежданото право върху интелектуална собственост, или е достатъчно да докаже вероятността да е притежател на това право, по-специално когато искането за предоставяне на информация предхожда предявяването на искания за обезщетение във връзка с нарушението на права върху интелектуална собственост.

29. Castorama, полското и австрийското правителство предлагат на тези въпроси да се отговори, че заявителят трябва да докаже, че е притежател на разглежданото право върху интелектуална собственост. Обратно, Комисията поддържа, че е достатъчно да докаже с достатъчна степен на вероятност, че искането му за предоставяне на информация се отнася до съществуващо право върху интелектуална собственост.

30. Съгласно член 8, параграф 1, буква а) от Директива 2004/48 държавите членки гарантират, че във връзка с производството за нарушаване на право върху интелектуална собственост и в отговор на основателно и пропорционално искане на предявителя компетентните съдебни органи могат да постановят информацията за произхода и мрежите за разпространение на стоките или услугите, с които се нарушава правото върху интелектуална собственост, да се предостави от нарушителя или от всеки друг, за когото е установено, че притежава в търговски мащаб стоките, обект на нарушението.

31. В случая запитващата юрисдикция иска да се установи дали когато заявителят започва производство за нарушаване на право върху интелектуална собственост на основание член 8, параграф 1 от Директива 2004/48, той трябва да докаже, че е притежател на разглежданото право върху интелектуална собственост.

32. С оглед на текста и тази разпоредба сама по себе си не предвижда такова задължение за заявителя. Все пак, тъй като искането за предоставяне на информация трябва да бъде „основателно“, от това следва, че то трябва да съдържа мотиви, включващи достатъчно факти и доказателства, свързани с посоченото право върху интелектуална собственост.

33. Както отбелязва запитващата юрисдикция, член 8, параграф 1 от Директива 2004/48 трябва да се тълкува във връзка с член 4 от тази директива, съгласно който лицето, което подава заявление за прилагане на мерките, процедурите и средствата, предвидени в глава II от посочената директива, трябва да попада в една от четирите категории лица или организации, изброени в букви а)–г) от този член. Тези категории обхващат, първо, притежателите на права върху интелектуална собственост, второ, всички други лица, на които официално е разрешено да ползват тези права, и по-специално притежатели на лицензии, трето, органите за управление на колективните права върху интелектуалната собственост, които са редовно признати като лица, имащи правото да представляват притежатели на права върху интелектуална собственост, и четвърто, органите за професионална защита, които са редовно признати като лица, имащи правото да представляват притежатели на права върху интелектуална собственост. За разлика обаче от притежателите на права върху интелектуална собственост, посочени в член 4, буква а)

от Директива 2004/48, в съответствие със съображение 18⁸ от тази директива трите категории лица по член 4, букви б)—г) трябва освен това да имат пряк интерес от защитата на тези права и активна процесуална легитимация, доколкото се разрешава от приложимото законодателство и е в съответствие с неговите разпоредби⁹.

34. Тъй като член 4, буква а) от Директива 2004/48 се отнася до „притежателите на права върху интелектуалната собственост“, тази разпоредба би могла да се разбира в смисъл, че при прилагането на член 8 от тази директива заявителят трябва действително да докаже, че е притежател на правото върху интелектуална собственост.

35. Съгласно постоянната практика на Съда обаче както от изискването за еднакво прилагане на правото на Съюза, така и от принципа за равенство следва, че разпоредба от правото на Съюза, чийто текст не съдържа изрично препращане към правото на държавите членки с оглед на определянето на нейния смисъл и обхват, трябва по принцип да получи самостоятелно и еднакво тълкуване навсякъде в Съюза, при което да се отчитат не само съдържанието, но и контекстът ѝ и целта, преследвана със съответната правна уредба¹⁰.

36. При все това, що се отнася до контекста на член 8 от Директива 2004/48, следва да се отбележи, че член 6 от тази директива, озаглавен „Доказателства“, предвижда в параграф 1, че държавите членки гарантират, че по заявление на *страна, която е представила разумно налични доказателства, достатъчни* за подкрепа на своите претенции, и *при аргументиране на предявените претенции е посочила доказателства*, които се намират под контрола на противостоящата страна, компетентните съдебни органи могат да постановят тези доказателства да се представят от противостоящата страна, което подлежи на опазване на поверителната информация. Член 7 от посочената директива, озаглавен „Мерки за съхраняване на доказателства“, предвижда в параграф 1, че държавите членки гарантират, че още преди началото на производството по съществото на случая компетентните съдебни органи могат по заявление на *страна, която е представила разумно налично доказателство в подкрепа на своите претенции*, че е нарушено правото ѝ върху интелектуална собственост или предстои да бъде нарушено, да постановят незабавни и ефективни временни мерки за предпазване на съответните доказателства във връзка с предполагаемото нарушение при опазване на поверителната информация. Що се отнася до член 9 от същата директива, озаглавен „Временни и предпазни мерки“, в параграф 3 той гласи, че по отношение на мерките, упоменати в параграфи 1 и 2 от този член, съдебните органи следва да разполагат с правомощия да изискват от *заявителя да предостави всички основателни налични доказателства, за да се уверят със сигурност в това, че заявителят е притежател на правото* и че правото на заявителя се нарушава, или че това нарушение е неминуемо.

37. Следователно, макар Директива 2004/48 да посочва „притежателите на права върху интелектуалната собственост“ сред лицата, които могат да поискат прилагането на мерките, процедурите и средствата за защита, предвидени в глава II от тази директива, последната изрично предвижда, че съгласно членове 6, 7 и 9 от посочената директива заявителят може да представи разумно налични доказателства, достатъчни за подкрепа на

⁸ Съгласно това съображение „[л]ицата, които имат право да поискат прилагането на тези мерки, процедури и средства за защита, следва да не бъдат само притежателите на правата, но също и лица, които имат пряк интерес и правен статут, доколкото е разрешен и е в съответствие с приложимото законодателство, което може да включва професионални организации, на които е възложено управлението на тези права или защитата на поверените им колективни и индивидуални интереси“.

⁹ Вж. решение от 17 юни 2021 г., M.I.C.M. (C-597/19, EU:C:2021:492, т. 63 и 64 и цитираната съдебна практика).

¹⁰ Вж. решение от 2 юни 2022 г., T.N. и N.N. (Изявление за отказ от наследство) (C-617/20, EU:C:2022:426, т. 35 и цитираната съдебна практика).

своите претенции, и при аргументиране на предявените претенции, тоест без да е необходимо да доказва, че е притежател на разглежданото право върху интелектуална собственост. Ето защо смятам, че понятието „притежател на права върху интелектуалната собственост“ по смисъла на член 4 от Директива 2004/48 не може да се разбира в смисъл, че задължава заявителя да докаже, че е притежател на правото върху интелектуалната собственост, на което се позовава в производство за нарушаване на право върху интелектуална собственост, образувано на основание член 8 от тази директива.

38. Що се отнася до целта, преследвана от Директива 2004/48, от съображения 10 и 13 следва съответно, че нейната цел е да сближи законодателните системи на държавите членки, за да се гарантира висока, равностойна и еднаква степен на закрила във вътрешния пазар, и че е необходимо приложното поле на тази директива да се определи във възможно най-широк мащаб, за да се обхванат всички права върху интелектуална собственост, уредени от разпоредбите на Съюза в тази област или от националното законодателство на съответната държава членка¹¹. Освен това Съдът е постановил, че целта на посочената директива се състои в това държавите членки да гарантират ефективната защита на интелектуалната собственост именно в информационното общество¹². От практиката на Съда следва също така, че разпоредбите на същата директива целят да уредят аспектите на правата върху интелектуална собственост, свързани, от една страна, със спазването на тези права, и от друга страна, с нарушенията на последните, като изискват наличието на ефективни правни средства за защита, предназначени да предотвратят, преустановят или поправят всяко нарушение на съществуващо право върху интелектуална собственост¹³.

39. Пак според практиката на Съда, за да се гарантира висока степен на закрила на интелектуалната собственост, следва да се отхвърли тълкуване в смисъл, че предвиденото в член 8, параграф 1 от Директива 2004/48 право на информация се признава само в рамките на производство, целящо установяване на нарушение на право на интелектуална собственост, тъй като това равнище на закрила може да не бъде гарантирано, ако не е налице възможност за упражняване на това право на информация и в рамките на *отделно производство, образувано след окончателното приключване* на производството, с което е установено нарушение на право на интелектуална собственост¹⁴. Съдът е уточнил, че същата логика следва да се приложи и към *предшестващото иск за обезщетение отделно производство*, за да може надлежно да се предяви иск срещу предполагаемите нарушители¹⁵.

40. Освен това Съдът е постановил, че предвиденото в член 8, параграф 1 от Директива 2004/48 право на информация конкретизира основното право на ефективни правни средства за защита, гарантирано с член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“), и така осигурява ефективното упражняване на основното право на собственост, от което е част правото на интелектуална собственост, закриляно с член 17, параграф 2 от нея. Така това право на информация дава на притежателя на право на интелектуална собственост възможност да идентифицира лицето, което го нарушава, и да вземе необходимите мерки, като например да поиска временните

¹¹ Решение от 18 декември 2019 г., IT Development (C-666/18, EU:C:2019:1099, т. 38).

¹² Решение от 18 декември 2019 г., IT Development (C-666/18, EU:C:2019:1099, т. 39 и цитираната съдебна практика).

¹³ Решение от 28 април 2022 г., Phoenix Contact (C-44/21, EU:C:2022:309, т. 39 и цитираната съдебна практика).

¹⁴ Решение от 18 януари 2017 г., NEW WAVE CZ (C-427/15, EU:C:2017:18, т. 24).

¹⁵ Решение от 17 юни 2021 г., M.I.C.M. (C-597/19, EU:C:2021:492, т. 82). Така член 479¹¹³, параграф 2 от Гражданския процесуален кодекс гласи, че „[к]огато искането за предоставяне на информация на съда е направено преди образуването на производството за нарушаване на правото върху интелектуална собственост, това производство трябва да бъде образувано не по-късно от един месец от датата на изпълнение на определението по искането за предоставяне на информация“.

мерки, предвидени в член 9, параграфи 1 и 2 от тази директива, или обезщетение съгласно член 13 от посочената директива, за да защити това право върху интелектуална собственост. Всъщност, ако не е изцяло запознат с обхвата на нарушението на правото му върху интелектуална собственост, носителят на това право няма да може да определи или да изчисли точно обезщетението, което има право да претендира поради това нарушение¹⁶.

41. От цялата тази съдебна практика следва ясно, че е необходимо да се прави разграничение между функцията на искането за предоставяне на информация по член 8 от Директива 2004/48 и функцията на иск за установяване на нарушение на право върху интелектуална собственост. По-специално в случая, посочен от запитващата юрисдикция във втория ѝ преюдициален въпрос, а именно когато искането за информация е направено преди предявяването на иск за обезщетение за вреди поради нарушаване на право върху интелектуална собственост, това искане се явява *отделно и предхождащо*, чиято цел е обстойно запознаване с обхвата на нарушението на правото му върху интелектуална собственост, за да може евентуално надлежно да се предяви иск за поправянето на това нарушение.

42. На този етап от производството не може да се изисква заявителят да бъде задължен да докаже, че е притежател на разглежданото право върху интелектуална собственост, за да разполага с процесуална легитимация. Ако това беше така, предвиденото в член 8 от Директива 2004/48 искане за предоставяне на информация щеше да е подчинено на същите изисквания за доказване като иска за установяване на нарушение на право върху интелектуална собственост, а то всъщност има различна роля. Така, като се има предвид, че отделната процедура, установена в този член 8, представлява особеност на правото на Съюза¹⁷, в такъв случай тя би загубила голяма част от практическата си полезност.

43. При тези условия смятам, че при прилагането на посочения член 8 заявителят трябва да докаже чрез представянето на достатъчно доказателства вероятността да е притежател на разглежданото право върху интелектуална собственост, без да се изисква да доказва това обстоятелство, по-специално когато искането за предоставяне на информация предхожда предявяването на искания за обезщетение във връзка с нарушението на права върху интелектуална собственост.

44. В случая запитващата юрисдикция посочва, че в делото по главното производство се разглежда авторското право на ТВ. В това отношение, макар Директива 2004/48 да не съдържа определение на правата върху интелектуална собственост, които попадат в нейното приложно поле, в Декларацията на Комисията относно член 2 от Директива 2004/48¹⁸ се уточнява, че според тази институция авторското право е сред тях. От практиката на Съда следва също, че авторското право попада в обхвата на понятието „интелектуална собственост“ по смисъла на тази директива¹⁹.

¹⁶ Вж. решение от 18 януари 2017 г., NEW WAVE CZ (C-427/15, EU:C:2017:18, т. 25), и от 17 юни 2021 г., M.I.C.M. (C-597/19, EU:C:2021:492, т. 83).

¹⁷ Както се посочва в Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета относно мерките и процедурите, целящи да осигурят спазването на правата върху интелектуална собственост (СОМ(2003) 46 окончателен от 30 януари 2003 г., стр. 16), такова право на информация е въведено в правната система само на няколко държави членки, а именно в Германия, в законите за интелектуалната собственост и в закона на Бенелюкс за търговските марки.

¹⁸ ОВ L 94, 2005 г., стр. 37.

¹⁹ Вж. например решение от 18 декември 2019 г., IT Development (C-666/18, EU:C:2019:1099).

45. Съгласно съображение 17 от посочената директива мерките, процедурите и средствата за защита, предвидени в нея, следва да се определят във всеки случай по такъв начин, че надлежно да се отчитат специфичните особености на случая. В това отношение съображение 19 от същата директива²⁰ подчертава, че авторското право съществува от момента на създаване на дадено произведение и не изисква официална регистрация. Що се отнася до това право, от практиката на Съда относно Директива 2001/29/ЕО²¹ следва, че понятието „произведение“ се състои от два елемента. От една страна, то предполага наличието на оригинален обект, който е собствено интелектуално творение на неговия автор, и от друга страна, изисква това творение да е обективизирано. Що се отнася до първия елемент, за да може даден обект да се разглежда като оригинален, е необходимо и достатъчно той да отразява личността на автора, представлявайки проява на неговия свободен и творчески избор. Що се отнася до втория елемент, понятието „произведение“ по смисъла на Директива 2001/29 предполага по необходимост наличието на обект, който може достатъчно точно и обективно да бъде идентифициран²². Запитващата юрисдикция следва да провери дали ТВ чрез представянето на достатъчно доказателства е доказала вероятността да е притежател на авторско право върху картина С във връзка с репродукцията ѝ, продавана от Castorama.

46. Следва да се добави, че целта на Директива 2004/48 е да установи подходящо равновесие между, от една страна, интереса на притежателите на права от защита на тяхното право върху интелектуална собственост, гарантирана с член 17, параграф 2 от Хартата, и от друга страна, защитата на интересите и основните права на ползвателите на закриляни обекти, както и на обществения интерес. Що се отнася по-конкретно до член 8 от тази директива, Съдът вече е имал възможност да постанови, че целта на тази разпоредба е да съчетае спазването на различни права, по-специално правото на притежателите на права на информация и правото на защита на личните данни на потребителите²³.

47. В същия смисъл член 3, параграф 1 от Директива 2004/48 гласи, че мерките, процедурите и средствата за защита трябва да бъдат по-специално лоялни и справедливи и не могат да бъдат ненужно скъпи. Освен това, съгласно параграф 2 от този член тези мерки, процедури и средства за защита са ефективни, пропорционални и разубеждаващи и се прилагат по начин, чрез който се предвиждат предпазни механизми срещу злоупотреба с тях. Въпросният член налага на държавите членки и в крайна сметка на националните съдилища да предлагат гаранции по-специално за това, че с посоченото в член 8 от тази директива искане за предоставяне на информация няма да се злоупотребява²⁴.

²⁰ Съгласно това съображение „[т]ъй като авторското право съществува от момента на създаване на дадено произведение и не изисква официална регистрация, подходящо е да се приеме правилото, установено в член 15 от Бернската конвенция, с което се установява презумпцията, по силата на която авторът на литературно или художествено произведение се възприема за такъв, ако неговото име фигурира върху произведението. [...]“.

²¹ Директива на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2001 година относно хармонизирането на някои аспекти на авторското право и сродните му права в информационното общество (ОВ L 167, 2001 г., стр. 10; Специално издание на български език, 2007 г., глава 17, том 1, стр. 230).

²² Вж. решение от 11 юни 2020 г., *Brompton Bicycle* (C-833/18, EU:C:2020:461, т. 22—25).

²³ Вж. решение от 9 юли 2020 г., *Constantin Film Verleih* (C-264/19, EU:C:2020:542, т. 37 и 38 и цитираната съдебна практика). Вж. също Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета и Европейския икономически и социален комитет от 29 ноември 2017 година, Насоки относно определени аспекти на Директива 2004/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно упражняването на права върху интелектуалната собственост (COM(2017) 708 final, стр. 11), според което „с цел да се осигури балансирано използване на системата за налагане на спазването на правата върху интелектуалната собственост по гражданскоправен ред, компетентните съдебни органи следва по принцип да оценяват поотделно всеки случай, когато разглеждат предоставянето на предвидените [в Директива 2004/48] мерки, процедури и средства за защита“.

²⁴ Вж. в този смисъл решение от 28 април 2022 г., *Phoenix Contact* (C-44/21, EU:C:2022:309, т. 43).

48. Следователно запитващата юрисдикция трябва да прецени основателността на искането за предоставяне на информация и да се увери, че заявителят не злоупотребява с това искане. За тази цел същата трябва надлежно да отчете всички обективни обстоятелства по делото, включително поведението на страните²⁵. В случай че тази юрисдикция установи наличието на злоупотреба с право, тя трябва да отхвърли позоваването на правото на информация, предвидено в член 8 от Директива 2004/48²⁶.

49. С оглед на всичко изложено по-горе смятам, че член 8, параграф 1 от тази директива трябва да се тълкува в смисъл, че във връзка с производството за нарушаване на право върху интелектуална собственост заявителят трябва да докаже чрез представянето на достатъчно доказателства вероятността да е притежател на разглежданото право върху интелектуална собственост, без от него да се изисква да докаже това обстоятелство, по-специално когато искането за предоставяне на информация предхожда предявяването на искания за обезщетение във връзка с нарушението на права върху интелектуална собственост. Националната юрисдикция трябва също да прецени основателността на това искане, като отчете надлежно всички обективни обстоятелства по делото, включително поведението на страните, за да се увери по-специално че заявителят не злоупотребява с него.

V. Заключение

50. С оглед на изложените по-горе съображения предлагам на Съда да отговори на поставените от Sąd Okręgowy w Warszawie (Окръжен съд Варшава, Полша) преюдициални въпроси по следния начин:

„Член 8, параграф 1 от Директива 2004/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 година относно упражняването на права върху интелектуалната собственост

трябва да се тълкува в смисъл, че:

във връзка с производство за нарушаване на право върху интелектуална собственост заявителят трябва да докаже чрез представянето на достатъчно доказателства вероятността да е притежател на разглежданото право върху интелектуална собственост, без от него да се изисква да доказва това обстоятелство, по-специално когато искането за предоставяне на информация предхожда предявяването на искания за обезщетение във връзка с нарушението на права върху интелектуална собственост. Националната юрисдикция трябва също да прецени основателността на това искане, като отчете надлежно всички обективни обстоятелства по делото, включително поведението на страните, за да се увери по-специално че заявителят не злоупотребява с него“.

²⁵ Вж. в този смисъл решение от 12 септември 2019 г., Bayer Pharma (C-688/17, EU:C:2019:722, т. 70).

²⁶ Вж. в този смисъл заключението на генерален адвокат Szpunar по дело M.I.C.M. (C-597/19, EU:C:2020:1063, т. 121).